2025/1346

2025 7 11

EUROPOS SĄJUNGOS IR BOSNIJOS IR HERCEGOVINOS SUSITARIMAS DĖL EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS AGENTŪROS BOSNIJOJE IR HERCEGOVINOJE VYKDOMOS OPERACINĖS VEIKLOS

EUROPOS SĄJUNGA

ir

BOSNIJA IR HERCEGOVINA,

toliau kiekviena iš jų atskirai vadinama šalimi, o kartu – šalimis,

KADANGI gali susidaryti padėtis, kai Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai (toliau – Agentūra) tenka koordinuoti Europos Sąjungos valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos operacinį bendradarbiavimą, taip pat ir Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje,

KADANGI reikėtų nustatyti teisinę sistemą, t. y. parengti susitarimą dėl statuso susidarius padėčiai, kai Agentūros būrių nariai vykdys vykdomuosius įgaliojimus Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje,

KADANGI susitarime dėl statuso numatyta, kad Agentūra Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje įsteigs atstovybių biurus siekdama palengvinti ir pagerinti operacinės veiklos koordinavimą ir užtikrinti veiksmingą žmogiškųjų ir techninių Agentūros išteklių valdymą,

ATSIŽVELGDAMOS į asmens duomenų aukšto lygio apsaugą Bosnijoje ir Hercegovinoje ir Europos Sąjungoje,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Bosnija ir Hercegovina ratifikavo 1981 m. sausio 28 d. Europos Tarybos konvenciją Nr. 108 dėl asmenų apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu ir jos papildomą protokolą,

TURĖDAMOS OMENYJE, kad žmogaus teisės ir demokratiniai principai yra pagrindiniai principai, kuriais reglamentuojamas šalių bendradarbiavimas,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Bosnija ir Hercegovina ratifikavo 1950 m. lapkričio 4 d. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, kurioje įtvirtintos teisės atitinka įtvirtintąsias Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Agentūra, vykdydama bet kokią veiklą Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje, turėtų visapusiškai laikytis pagrindinių teisių ir tarptautinių susitarimų, kurių šalys yra Europos Sąjunga, jos valstybės narės ir (arba) Bosnija ir Hercegovina,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad visi operacinėje veikloje dalyvaujantys asmenys privalo išlaikyti aukščiausius profesinio sąžiningumo, etiško elgesio ir profesionalumo standartus, laikytis pagrindinių teisių ir vykdyti jiems veiklos plane ir Agentūros elgesio kodekse nustatytus įpareigojimus,

NUSPRENDĖ SUDARYTI ŠĮ SUSITARIMĄ:

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šiuo susitarimu reglamentuojami visi klausimai, reikalingi, kad būtų galima į Bosniją ir Hercegoviną siųsti Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso būrius ir kad būrių nariai galėtų naudotis vykdomaisiais įgaliojimais.

2. 1 dalyje nurodytas siuntimas gali būti vykdomas Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje.

Vykdant šalių įsipareigojimus pagal jūrų laivininkystės teisę, visų pirma 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, operacinė veikla taip pat gali būti vykdoma Bosnijos ir Hercegovinos gretutinėje zonoje. Pagal šį susitarimą vykdoma operacinė veikla neturi poveikio paieškos ir gelbėjimo įsipareigojimams, kildinamiems iš jūrų laivininkystės teisės, visų pirma 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos, 1974 m. Tarptautinės konvencijos dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje ir 1979 m. Tarptautinės jūrų paieškos ir gelbėjimo konvencijos.

3. Šis susitarimas ar jo šalių arba jų vardu jį įgyvendinant įvykdyti veiksmai, įskaitant veiklos planų sudarymą ir dalyvavimą tarpvalstybinėse operacijose, nedaro jokio poveikio atitinkamų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos teritorijų statusui ir ribų nustatymui pagal tarptautinę teisę.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

1) operacinė veikla – bendra operacija arba skubi pasienio pagalba;

2) Agentūra – Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1896 ([1]) dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų arba vėlesniu jo pakeitimu įsteigta Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra;

3) sienų kontrolė – pagal šį susitarimą ir siekiant jo tikslų vykdoma su sienomis susijusi veikla, išimtinai esant ketinimui kirsti sieną arba įvykus tokiam kirtimui, neatsižvelgiant į jokias kitas aplinkybes, kuri apima patikrinimus kertant sieną ir sienos stebėjimą;

4) sienų valdymo būriai – iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso suformuotos grupės, siunčiamos vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą prie išorės sienų valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse;

5) konsultacinis forumas – pagal Reglamento (ES) 2019/1896 108 straipsnį Agentūros įsteigtas patariamasis organas;

6) Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas – Reglamento (ES) 2019/1896 54 straipsnyje numatytas Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas;

7) EUROSUR – valstybių narių ir Agentūros keitimosi informacija ir bendradarbiavimo sistema;

8) pagrindinių teisių stebėtojas – pagrindinių teisių stebėtojas, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 110 straipsnyje;

9) buveinės valstybė narė – valstybė narė, iš kurios darbuotojas siunčiamas arba deleguojamas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą;

10) incidentas – padėtis prie Europos Sąjungos ar Bosnijos ir Hercegovinos išorės sienų, šalia arba netoli jų, susijusi su neteisėta imigracija, tarpvalstybiniu nusikaltimu arba pavojumi migrantų gyvybei;

11) bendra operacija – Agentūros koordinuojami ar organizuojami veiksmai, kuriais siekiama padėti Bosnijos ir Hercegovinos nacionalinėms institucijoms, atsakingoms už sienų kontrolę, spręsti tokias problemas kaip neteisėta migracija, dabartinės ar būsimos grėsmės prie Bosnijos ir Hercegovinos ar tarpvalstybinis nusikalstamumas arba teikti didesnę techninę ir operacinę pagalbą šioms sienoms kontroliuoti;

12) būrio narys – Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso narys, kartu su sienų valdymo būriu siunčiamas dalyvauti operacinėje veikloje;

13) valstybė narė – Europos Sąjungos valstybė narė;

14) operacijos vykdymo teritorija – geografinė teritorija, kurioje ketinama vykdyti operacinę veiklą;

15) dalyvaujančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri dalyvauja operacinėje veikloje teikdama techninę įrangą arba siųsdama Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso darbuotojus;

([1]) 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

16) asmens duomenys – bet kokia informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė nustatyta arba gali būti nustatyta (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai ar netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis, interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius;

17) skubi pasienio pagalba – veiksmai, kuriais siekiama reaguoti į padėtį, keliančią konkrečią neproporcingą problemą prie Bosnijos ir Hercegovinos sienų, ribotam laikui išsiunčiant į Bosnijos ir Hercegovinos teritoriją sienų valdymo būrius, kad jie kartu su Bosnijos ir Hercegovinos nacionalinėmis institucijomis, atsakingomis už sienų kontrolę, vykdytų sienų kontrolę;

18) statutiniai darbuotojai – pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas, nustatytus Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ([2]), Agentūros įdarbinti darbuotojai;

19) vykdomieji įgaliojimai – įgaliojimai, kurių reikia sienų kontrolei reikalingoms užduotims atlikti vykdant operacinę veiklą Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje, kaip numatyta veiklos plane;

20) Pasienio policija – Bosnijos ir Hercegovinos pasienio policija;

21) pasienio zona – 10 kilometrų pasienio ruožas Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje palei Bosnijos ir Hercegovinos sieną;

22) sienos perėjimo punktas – bet kuris Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingų institucijų patvirtintas sienos perėjimo punktas Bosnijos ir Hercegovinos sausumos sienoms, įskaitant upių ir ežerų sienas, jūrų sienas, oro uostus, upių uostus, jūrų uostus ir ežerų uostus, kirsti.

3 straipsnis

Operacinės veiklos inicijavimas

1. Operacinė veikla pagal šį susitarimą inicijuojama rašytiniu Agentūros vykdomojo direktoriaus sprendimu, gavus rašytinį Pasienio policijos prašymą. Į tokį prašymą įtraukiamas padėties aprašymas, galimi tikslai ir numatomi poreikiai bei reikiamų darbuotojų, įskaitant, priklausomai nuo to, kas taikytina, tų darbuotojų, kurie turi vykdomuosius įgaliojimus, profilius.

2. Jeigu vykdomasis direktorius mano, jog tikėtina, kad prašoma operacinė veikla bus neatskiriamai susijusi su sunkiais arba nuolat pasikartojančiais pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos įsipareigojimų pažeidimais arba taps tokių pažeidimų priežastimi, vykdomasis direktorius operacinės veiklos neinicijuoja.

3. Jeigu, gavęs prašymą pagal 1 dalį, vykdomasis direktorius mano, kad, norint nuspręsti, ar inicijuoti operacinę veiklą, būtina papildoma informacija, jis gali paprašyti papildomos informacijos arba įgalioti Agentūros ekspertus nuvykti į Bosniją ir Hercegoviną ir įvertinti padėtį joje. Bosnija ir Hercegovina sudaro palankesnes sąlygas tokioms kelionėms ir kitaip padeda atlikti tokius įvertinimus, kaip reikalaujama.

4. Vykdomasis direktorius nusprendžia neinicijuoti operacinės veiklos, jeigu jis mano, jog yra pagrįsta priežastis sustabdyti arba nutraukti ją pagal atitinkamas 18 straipsnio nuostatas.

4 straipsnis

Veiklos planas

1. Dėl kiekvienos operacinės veiklos Agentūra ir Pasienio policija sudaro veiklos planą, kaip numatyta Reglamento (ES) 2019/1896 38 ir 74 straipsniuose. Veiklos planas Agentūrai, Bosnijai ir Hercegovinai ir dalyvaujančiosioms valstybėms narėms yra privalomas.

2. Veiklos plane išsamiai išdėstomi organizaciniai ir procedūriniai operacinės veiklos aspektai, įskaitant:

a) padėties aprašymą, kuriame nurodomi siuntimo *modus operandi* ir tikslai, įskaitant operacijos tikslą;

([2]) EB OL L 56, 1968 3 4, p. 1.

b) numatomą operacinės veiklos trukmę, kuri, kaip numatoma, yra reikalinga norint pasiekti jos tikslą;

c) operacijos vykdymo teritoriją;

d) užduočių, įskaitant tas, kurioms vykdyti reikalingi vykdomieji įgaliojimai, aprašą, pareigas, įskaitant pareigą gerbti pagrindines teises bei duomenų apsaugos reikalavimus, ir specialius nurodymus sienų valdymo būriams, įskaitant nurodymus dėl leistino paieškos atlikimo duomenų bazėse ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos Bosnijoje ir Hercegovinoje;

e) sienų valdymo būrio sudėtį ir kitų atitinkamų darbuotojų siuntimą ir kitų statutinių darbuotojų, įskaitant pagrindinių teisių stebėtojus, buvimą;

f) vadovavimo ir kontrolės nuostatas, įskaitant Bosnijos ir Hercegovinos sienos apsaugos pareigūnų ar kitų atitinkamų darbuotojų, atsakingų už bendradarbiavimą su būrių nariais ir Agentūra, ypač tų sienos apsaugos pareigūnų ir kitų atitinkamų darbuotojų, kurie siuntimo laikotarpiu vadovauja būriams, vardus, pavardes ir laipsnius, taip pat būrių narių vietą vadovavimo grandyje;

g) techninę įrangą, siunčiamą vykdant operacinę veiklą, įskaitant konkrečius reikalavimus, pavyzdžiui, naudojimo sąlygas, prašomą įgulą, transportą ir kitus logistikos aspektus, taip pat finansines nuostatas;

h) išsamias nuostatas dėl Agentūros pareigos nedelsiant pranešti valdybai ir atitinkamoms dalyvaujančiųjų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos institucijoms apie bet kokį incidentą, įvykusį pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą;

i) ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą, į kurią įtraukti vertinimo ataskaitos lyginamieji standartai, įskaitant susijusius su pagrindinių teisių apsauga, ir galutinės vertinimo ataskaitos galutinę pateikimo datą;

j) dėl operacijų jūroje – konkrečią informaciją apie atitinkamos jurisdikcijos galiojimą ir operacijos vykdymo teritorijoje taikytiną teisę, įskaitant nuorodas į tarptautinės, Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus dėl sulaikymo, gelbėjimo jūroje ir išlaipinimo;

k) bendradarbiavimo su kitomis negu Agentūra Europos Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis, kitomis trečiosiomis valstybėmis ar tarptautinėmis organizacijomis sąlygas;

l) bendruosius nurodymus, kaip, vykdant operacinę veiklą, užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą, t. y. asmens duomenų apsaugą bei įpareigojimus, kildinamus iš taikytinų tarptautinių žmogaus teisių teisės aktų;

m) procedūras, pagal kurias asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prekybos žmonėmis aukos, nelydimi nepilnamečiai ir kiti asmenys, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, nukreipiami į kompetentingas institucijas Bosnijoje ir Hercegovinoje, kad šios jiems suteiktų tinkamą pagalbą;

n) procedūras, kuriomis nustatomas mechanizmas, kaip priimti ir Agentūrai bei Bosnijai ir Hercegovinai perduoti skundus (įskaitant pateiktus pagal 8 straipsnio 5 dalį) prieš bet kurį operacinėje veikloje dalyvaujantį asmenį, įskaitant sienos apsaugos pareigūnus ar kitus atitinkamus Bosnijos ir Hercegovinos darbuotojus ir būrių narius, kai šiuose skunduose pateikiami įtarimai dėl pagrindinių teisių pažeidimo minėtiems asmenims dalyvaujant Agentūros operacinėje veikloje;

o) logistikos klausimus, įskaitant informaciją apie darbo sąlygas bei aplinką teritorijose, kuriose turi būti vykdoma operacinė veikla, ir

p) nuostatas dėl atstovybės biuro, kaip nustatyta pagal 6 straipsnį.

3. Veiklos planui ir bet kokiems jo daliniams pakeitimams arba pritaikymams, pasikonsultavus su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, turi pritarti Agentūra, Bosnija ir Hercegovina ir visos valstybės narės, besiribojančios su Bosnija ir Hercegovina. Agentūra koordinuoja veiksmus su atitinkamomis valstybėmis narėmis, kad patvirtintų jų sutikimą.

Pasienio policija, prieš patvirtindama veiklos planą, sienų valdymo būrio ir kitų darbuotojų buvimo vietos ir siuntimo atžvilgiu, atsižvelgdama į atitinkamus saugumo iššūkius ir riziką, informuoja visas kompetentingas teisėsaugos institucijas, kurių teritorijoje turi būti vykdoma veikla, ir prašo jų pateikti nuomonę pagal tų institucijų konstitucinę kompetenciją.

4. Informacija keičiamasi ir operacinis bendradarbiavimas EUROSUR tikslais vykdomas pagal konkrečių padėties vaizdo sistemų sudarymo ir dalijimosi jomis taisykles, kurios turi būti išdėstomos atitinkamos operacinės veiklos plane.

5. Operacinę veiklą pagal 2 dalies i punktą bendrai vertina Bosnija ir Hercegovina ir Agentūra.

6. Bendradarbiavimo su Europos Sąjungos įstaigomis, organais ir agentūromis sąlygos pagal šio straipsnio 2 dalies k punktą nustatomos laikantis atitinkamų jų įgaliojimų ir neviršijant turimų išteklių.

5 straipsnis

Pranešimas apie incidentus

1. Tiek Agentūra, tiek Bosnijos ir Hercegovinos Pasienio policija turi pranešimo apie incidentus mechanizmą, kad galėtų laiku pranešti apie bet kokį incidentą, įvykusį pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą.

2. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina viena kitai padeda atlikti visus reikiamus incidento, apie kurį buvo pranešta pagal 1 dalyje nurodytą mechanizmą, patikrinimus ir tyrimus, pvz., liudytojų tapatybės nustatymą ir įrodymų surinkimą bei pateikimą, apimantį prašymus gauti ir, jei tikslinga, perduoti su incidentu, apie kurį buvo pranešta, susijusius daiktus. Tokie daiktai gali būti perduodami su sąlyga, kad jie bus grąžinti per juos perduodančios kompetentingos institucijos nustatytus terminus.

6 straipsnis

Atstovybių biurai

1. Agentūra Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje gali steigti atstovybių biurus siekdama sudaryti palankesnes sąlygas operacinės veiklos koordinavimui bei jį pagerinti ir užtikrinti veiksmingą Agentūros žmogiškųjų ir techninių išteklių valdymą. Kiekvieno atstovybės biuro vietą nustato Agentūra, atsižvelgusi į atitinkamų Bosnijos ir Hercegovinos institucijų nuomonę.

2. Atstovybių biurai pagal veiklos poreikius įsteigiami ir lieka veikti laikotarpiui, kuris būtinas, kad Agentūra galėtų vykdyti operacinę veiklą Bosnijoje ir Hercegovinoje. Bosnijai ir Hercegovinai sutikus, Agentūra šį laikotarpį gali pratęsti.

3. Kiekvienam atstovybės biurui vadovauja vykdomojo direktoriaus paskirtas Agentūros atstovas – jis eina atstovybės vadovo, prižiūrinčio bendrą biuro darbą, pareigas.

4. Atstovybių biurai atitinkamais atvejais:

a) teikia operacinę ir logistinę paramą bei užtikrina Agentūros veiklos koordinavimą atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;

b) teikia operacinę pagalbą Bosnijai ir Hercegovinai atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;

c) stebi sienų valdymo būrių (grupių) veiklą ir reguliariai teikia ataskaitas Agentūros būstinei;

d) bendradarbiauja su Bosnija ir Hercegovina visais klausimais, susijusiais su Bosnijoje ir Hercegovinoje Agentūros organizuojamos operacinės veiklos praktiniu įgyvendinimu, įskaitant visus papildomus klausimus, kurie gali kilti vykdant tą veiklą;

e) remia koordinavimo pareigūną jam bendradarbiaujant su Bosnija ir Hercegovina visais klausimais, susijusiais su jo įnašu į Agentūros organizuojamą operacinę veiklą, ir, jei būtina, palaiko ryšius su Agentūros būstine;

f) padeda koordinavimo pareigūnui ir pagrindinių teisių stebėtojams, paskirtiems stebėti operacinę veiklą, prireikus sudarydami palankesnes sąlygas sienų valdymo būrių ir atitinkamų Bosnijos ir Hercegovinos institucijų veiklos koordinavimui, ryšių palaikymui ir visų susijusių užduočių vykdymui;

g) organizuoja logistinę paramą, susijusią su būrių narių siuntimu bei techninės įrangos siuntimu ir naudojimu;

h) teikia visą kitą logistinę paramą, susijusią su operacijos vykdymo teritorija, už kurią yra atsakingas konkretus atstovybės biuras, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam Agentūros organizuojamos operacinės veiklos vykdymui;

i) užtikrina veiksmingą Agentūros nuosavos įrangos valdymą teritorijose, kuriose ji vykdo veiklą, įskaitant galimą tos įrangos registraciją bei ilgalaikę priežiūrą ir bet kokią reikiamą logistinę paramą, ir

j) remia kitus Agentūros darbuotojus ir (arba) veiklą Bosnijoje ir Hercegovinoje, kaip susitarė Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina.

5. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina užtikrina geriausias įmanomas atstovybės biurams pavestų užduočių vykdymo sąlygas.

6. Bosnija ir Hercegovina Agentūrai suteikia pagalbą, kad būtų užtikrinti operaciniai atstovybės biurų pajėgumai.

7 straipsnis

Koordinavimo pareigūnas

1. Nedarant poveikio 6 straipsnyje aprašytam atstovybių biurų vaidmeniui, vykdomasis direktorius iš statutinių darbuotojų paskiria vieną ar daugiau ekspertų, kurie turi būti siunčiami kaip kiekvienos rūšies operacinės veiklos koordinavimo pareigūnai. Vykdomasis direktorius apie tokį paskyrimą praneša Bosnijai ir Hercegovinai.

2. Koordinavimo pareigūnas:

a) palaiko ryšius tarp Agentūros, Bosnijos ir Hercegovinos ir būrių narių, Agentūros vardu teikdamas pagalbą sprendžiant visus su siuntimo į sienų valdymo būrius sąlygomis susijusius klausimus;

b) prižiūri, ar teisingai įgyvendinamas veiklos planas, be kita ko, bendradarbiaudamas su pagrindinių teisių stebėtoju (-ais) dėl pagrindinių teisių apsaugos, ir šiuo klausimu teikia ataskaitą vykdomajam direktoriui;

c) veikia Agentūros vardu visais sienų valdymo būrių (grupių) siuntimo aspektais ir teikia Agentūrai ataskaitas dėl visų tų aspektų, ir

d) skatina Bosniją ir Hercegoviną ir dalyvaujančiąsias valstybes nares bendradarbiauti ir koordinuoti veiklą.

3. Dėl operacinės veiklos vykdomasis direktorius gali leisti koordinavimo pareigūnui padėti spręsti bet kokius nesutarimus dėl veiklos plano vykdymo ir sienų valdymo būrių siuntimo.

4. Pasienio policija būrių nariams duoda tik veiklos planą atitinkančius nurodymus. Jeigu koordinavimo pareigūnas mano, kad būrių nariams duodami nurodymai neatitinka veiklos plano arba taikytinų teisinių įsipareigojimų, jis nedelsdamas apie tai praneša Bosnijos ir Hercegovinos pareigūnams, atliekantiems koordinavimo vaidmenį, ir vykdomajam direktoriui. Vykdomasis direktorius gali imtis tinkamų priemonių, be kita ko, sustabdyti arba nutraukti operacinę veiklą, kaip numatyta 18 straipsnyje.

8 straipsnis

Pagrindinės teisės

1. Atlikdamos savo įsipareigojimus pagal šį susitarimą, šalys įsipareigoja laikytis visų taikytinų žmogaus teisių aktų, įskaitant 1950 m. Europos Tarybos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir jos 1967 m. Protokolą, 1965 m. Jungtinių Tautų tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, 1966 m. Jungtinių Tautų Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, 1979 m. Jungtinių Tautų Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, 1984 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, 1989 m. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją, 2006 m. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją.

2. Būrių nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, visapusiškai laikosi pagrindinių teisių, įskaitant teisę pasinaudoti prieglobsčio procedūromis ir teisę į žmogaus orumą, ir ypatingą dėmesį skiria pažeidžiamiems asmenims. Visos priemonės, kurių jie imasi vykdydami užduotis ir įgaliojimus, yra proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, jie, vadovaujantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsniu, nediskriminuoja asmenų jokiais pagrindais, pavyzdžiui dėl lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

Visų priemonių, kuriomis kišamasi į pagrindines teises ir laisves, būrių nariai, vykdydami savo užduotis arba naudodamiesi savo įgaliojimais, gali imtis tik tada, kai būtina, jos turi būti proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams ir jomis turi būti paisoma šių pagrindinių teisių ir laisvių esmės, kaip nurodyta taikytinuose tarptautinės, Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose.

Ši nuostata *mutatis mutandis* taikoma visiems Bosnijos ir Hercegovinos institucijų, dalyvaujančių operacinėje veikloje, darbuotojams.

3. Agentūros pagrindinių teisių pareigūnas stebi kiekvienos rūšies operacinės veiklos atitiktį taikytiniems pagrindinių teisių standartams. Pagrindinių teisių pareigūnas ar jo pavaduotojas gali atlikti tikrinamuosius vizitus Bosnijoje ir Hercegovinoje; jis taip pat gali teikti nuomones dėl veiklos planų ir informuoti vykdomąjį direktorių apie galimus su operacine veikla susijusius pagrindinių teisių pažeidimus. Bosnija ir Hercegovina reikalaujamu būdu padeda pagrindinių teisių pareigūnui atlikti stebėjimo veiksmus.

4. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina susitaria konsultaciniam forumui suteikti galimybę, be kita ko, operacijos vykdymo teritorijoje atliekant tikrinamuosius vizitus ir kitomis priemonėmis laiku ir veiksmingai susipažinti su visa informacija dėl pagrindinių teisių laikymosi pagal šį susitarimą vykdant bet kurią operacinę veiklą.

5. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina nustato savo skundų nagrinėjimo mechanizmą, taikomą įtarus, kad, pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą vykdydami savo oficialias funkcijas jos darbuotojai pažeidė pagrindines teises.

9 straipsnis

Pagrindinių teisių stebėtojai

1. Agentūros pagrindinių teisių pareigūnas kiekvienos rūšies operacinei veiklai paskiria bent vieną pagrindinių teisių stebėtoją, kad jis, *inter alia,* padėtų koordinavimo pareigūnui ir jį konsultuotų.

2. Pagrindinių teisių stebėtojas stebi, kaip laikomasi pagrindinių teisių, ir teikia patarimus bei pagalbą pagrindinių teisių klausimais rengiantis atitinkamai operacinei veiklai, ją vykdant ir vertinant. Jis pirmiausia:

a) stebi veiklos planų parengimą ir teikia apie tai ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui, kad šis galėtų vykdyti savo užduotis, kaip numatyta Reglamente (ES) 2019/1896;

b) vykdo vizitus, įskaitant ilgalaikius vizitus, vietose, kur vykdoma operacinė veikla;

c) bendradarbiauja ir palaiko ryšius su koordinavimo pareigūnu bei teikia jam patarimus ir pagalbą;

d) informuoja koordinavimo pareigūną ir teikia ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui apie bet kokius susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su galimais pagrindinių teisių pažeidimais vykdant operacinę veiklą, ir

e) prisideda prie operacinės veiklos vertinimo, kaip nurodyta 4 straipsnio 2 dalies i punkte.

3. Pagrindinių teisių stebėtojams suteikiama prieiga prie visų operacinės veiklos teritorijų ir prie visų tos veiklos vykdymui svarbių dokumentų.

4. Būdami operacijos vykdymo teritorijoje, pagrindinių teisių stebėtojai vilki rūbus, pažymėtus emblema, kuria remiantis juos galima aiškiai identifikuoti kaip pagrindinių teisių stebėtojus.

10 straipsnis

Būrių nariai

1. Būrių nariai turi įgaliojimus vykdyti veiklos plane aprašytas užduotis.

2. Būrių nariai, vykdydami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, laikosi Bosnijos ir Hercegovinos įstatymų ir kitų teisės aktų, taip pat taikytinos tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės.

3. Būrių nariai Bosnijos ir Hercegovinos pasienio ruože ir sienos perėjimo punktuose gali vykdyti užduotis ir naudotis įgaliojimais tik pagal Pasienio policijos pareigūnų nurodymus ir jiems esant. Pasienio policija gali įgalioti būrių narius, nesant jos sienų valdymo institucijų atstovų ir gavus Agentūros arba atitinkamai buveinės valstybės narės sutikimą, jos pasienio ruože ir sienos perėjimo punktuose atlikti konkrečias užduotis ir (arba) naudotis konkrečiais įgaliojimais.

4. Būrių nariai, kurie yra statutiniai darbuotojai, atlikdami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, vilki Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso uniformą, jeigu veiklos plane nenurodyta kitaip.

Būrių nariai, kurie nėra statutiniai darbuotojai, atlikdami savo užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, vilki savo nacionalinę uniformą, jeigu veiklos plane nenurodyta kitaip.

Atlikdami tarnybą, visi būrių nariai ant savo uniformų taip pat turi matomą asmens identifikatorių ir ryši mėlyną raištį su Europos Sąjungos ir Agentūros emblemomis.

5. Bosnija ir Hercegovina atitinkamiems būrių nariams, vykdant operacinę veiklą, leidžia atlikti užduotis, kurioms atlikti reikia panaudoti jėgą, t. y., laikantis atitinkamų veiklos plano nuostatų, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones.

Būrių nariai, kurie yra statutiniai darbuotojai, sutikus Agentūrai, gali nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones.

Būrių nariai, kurie nėra statutiniai darbuotojai, gali nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones, jeigu sutinka atitinkama buveinės valstybė narė.

6. Naudoti jėgą, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitas prievartos priemones, galima vadovaujantis Bosnijos ir Hercegovinos teise ir dalyvaujant Bosnijos ir Hercegovinos sienų valdymo institucijų pareigūnams. Bosnija ir Hercegovina būrių nariams gali leisti panaudoti jėgą nedalyvaujant atitinkamų sienų valdymo institucijų pareigūnams.

Kai leidimą naudoti jėgą nedalyvaujant Bosnijos ir Hercegovinos sienų valdymo institucijų pareigūnams ketinama suteikti būrių nariams, kurie yra statutiniai darbuotojai, jis suteikiamas tik sutikus Agentūrai.

Kai leidimą naudoti jėgą nedalyvaujant Bosnijos ir Hercegovinos sienų valdymo institucijų pareigūnams ketinama suteikti būrių nariams, kurie nėra statutiniai darbuotojai, jis suteikiamas tik sutikus atitinkamai buveinės valstybei narei.

Būrių nariai jėgą gali naudoti tik tokiu atveju, kai tai yra būtina bei proporcinga ir visapusiškai atitinka taikytiną Bosnijos ir Hencegovinos teisę, taip pat tarptautinę ir Europos Sąjungos teisę, t. y. visų pirma Reglamento (ES) 2019/1896 V priede nustatytus reikalavimus.

7. Prieš siunčiant būrių narius, Agentūra Bosniją ir Hercegoviną informuoja apie tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, kurią būrių nariai gali nešiotis pagal šio straipsnio 5 dalį, o Pasienio policija tokią informaciją perduoda visoms kompetentingoms Bosnijos ir Hercegovinos policijos tarnyboms. Bosnija ir Hercegovina gali uždrausti nešiotis tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą, jei jos pačios teisės aktuose numatyti tokie patys draudimai jos pačios sienų valdymo institucijoms. Bosnija ir Hercegovina prieš siunčiant būrių narius Agentūrą informuoja apie leidžiamus nešiotis tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą bei jų naudojimo sąlygas. Agentūra šią informaciją pateikia valstybėms narėms.

Bosnija ir Hercegovina tinkamai pasirūpina, kad pagal Agentūros prašymą būtų išduoti visi reikalingi ginklų leidimai ir palengvintas ginklų, šaudmenų ir kitos būrių narių turimos įrangos importas, eksportas, gabenimas ir saugojimas.

8. Tarnybiniai ginklai, šaudmenys ir įranga gali būti naudojami teisėtai savigynai ir teisėtai būrių narių ar kitų asmenų gynybai laikantis Bosnijos ir Hercegovinos teisės bei atitinkamų tarptautinės ir Europos Sąjungos teisės principų.

9. Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingos institucijos būrių nariams gali leisti atlikti duomenų paiešką savo nacionalinėse duomenų bazėse, jei tai būtina siekiant veiklos tikslų pagal veiklos planą. Bosnija ir Hercegovina užtikrina veiksmingą ir efektyvią prieigą prie duomenų bazių.

Bosnija ir Hercegovina prieš būrių išsiuntimą informuoja Agentūrą apie duomenų bazes, kuriose galima atlikti paiešką.

Būrių nariai ieško tik tų duomenų, kurių jiems reikia savo užduotims atlikti ir įgaliojimams vykdyti. Duomenų paieška vykdoma pagal atitinkamus Bosnijos ir Hercegovinos duomenų apsaugos teisės aktus ir šį susitarimą.

10. Operacinei veiklai vykdyti Bosnija ir Hercegovina siunčia Pasienio policijos pareigūnus, gebančius ir norinčius bendrauti anglų kalba, kad jie Bosnijos ir Hercegovinos vardu pagal veiklos planą atliktų koordinavimo vaidmenį.

11 straipsnis

Agentūros nuosavybei, lėšoms, turtui ir operacijoms taikomos privilegijos ir imunitetai

1. Visos Agentūros patalpos ir pastatai Bosnijoje ir Hercegovinoje yra neliečiami. Juose neatliekama krata, jie nerekvizuojami, nekonfiskuojami ar neeksproprijuojami.

2. Agentūros nuosavybė ir turtas, įskaitant transporto ir ryšių priemones, archyvus, korespondenciją, dokumentus, tapatybės dokumentus ir finansines priemones, yra neliečiami.

3. Agentūros turtas – tai, be kita ko, nuosavybės teise turimas, bendros nuosavybės teise turimas, valstybės narės užsakytas ar nuomojamas ir Agentūrai suteiktas turtas. Nuo kompetentingų nacionalinių institucijų atstovų išvykimo iš šalies teritorijos jie laikomi atliekančiais tarnybą ir yra atitinkamai įgalioti.

4. Agentūros atžvilgiu negali būti taikomos jokios vykdymo priemonės. Agentūros nuosavybei ir turtui netaikoma jokio administracinio ar teisinio suvaržymo priemonė. Agentūros nuosavybė neareštuojama teismo sprendimui, nutarčiai ar nurodymui įvykdyti.

5. Atitinkamų Bosnijos ir Hercegovinos institucijų prašymu vykdomasis direktorius gali duoti sutikimą atitinkamoms Bosnijos ir Hercegovinos institucijoms patekti į Agentūros patalpas ir pastatus ir (arba) suteikti prieigą prie Agentūros nuosavybės ir turto tais atvejais, kai kyla rimtų įtarimų dėl nusikalstamų veikų.

Prielaida, kad vykdomasis direktorius duoda sutikimą, gali būti daroma kilus gaisrui ar kitai nelaimei, dėl kurios reikia imtis skubių apsaugos veiksmų.

6. Bosnija ir Hercegovina leidžia operacinės veiklos tikslais į Bosniją ir Hercegoviną įsivežti ir iš jos išsivežti Agentūros siunčiamus daiktus ir įrangą.

7. Agentūros oficialiam naudojimui skirtiems daiktams netaikomi jokie mokesčiai (įskaitant muitus), importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

12 straipsnis

Būrių narių privilegijos ir imunitetai

1. Būrių nariams suteiktomis teisėmis ir imunitetais, kaip numatyta šiame straipsnyje, siekiama užtikrinti, kad nariai atliktų savo oficialias pareigas, vykdydami veiksmus Bosnijos ir Hercegovinos teritorijoje pagal veiklos planą.

2. Būrių narių atžvilgiu Bosnijoje ir Hercegovinoje ar Bosnijos ir Hercegovinos institucijų nevykdomi jokie patikrinimai ar teismo procesai, išskyrus atvejus 3 dalyje nurodytomis aplinkybėmis.

3. Būrių nariai turi imunitetą nuo Bosnijos ir Hercegovinos baudžiamosios, civilinės ir administracinės jurisdikcijos dėl visų savo veiksmų, padarytų vykdant savo oficialias funkcijas.

Jeigu Bosnijos ir Hercegovinos institucijos ketina prieš būrio narį pradėti baudžiamąjį, civilinį ar administracinį procesą, Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingos institucijos nedelsdamos apie tai praneša vykdomajam direktoriui. Pranešimo procedūra atitinka taikytiną Agentūros sprendimą, kuris išdėstomas veiklos plane.

Gavęs tokį pranešimą vykdomasis direktorius nepagrįstai nedelsdamas informuoja atitinkamas Bosnijos ir Hercegovinos institucijas, ar būrio narys atitinkamą veiksmą atliko vykdydamas savo oficialias funkcijas. Jeigu nurodoma, kad veiksmas atliktas vykdant oficialias funkcijas, procesas nepradedamas. Jeigu nurodoma, kad veiksmas atliktas nevykdant oficialių funkcijų, procesas gali būti pradedamas. Agentūros vykdomojo direktoriaus patvirtinimas Bosnijai ir Hercegovinai yra privalomas, ji jo neginčija.

Kol nėra šio patvirtinimo, Agentūra nesiima jokių priemonių, kuriomis būtų trukdoma Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingoms institucijoms toliau vykdyti galimą būrio nario baudžiamąjį persekiojimą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas atitinkamam būrio nariui grįžti iš Bosnijos ir Hercegovinos į jo buveinės valstybę narę.

Būrių nariams suteiktos privilegijos ir imunitetas nuo Bosnijos ir Hercegovinos baudžiamosios jurisdikcijos neatleidžia jų nuo buveinės valstybės narės jurisdikcijos.

4. Būrio nariams pradėjus teismo procesą, jie negali remtis imunitetu jurisdikcijos atžvilgiu dėl priešieškinio, tiesiogiai susijusio su pagrindiniu ieškiniu.

5. Būrių narių patalpos, būstai, transporto bei ryšių priemonės ir turimi daiktai, įskaitant korespondenciją, dokumentus, tapatybės dokumentus ir turtą, yra neliečiami, išskyrus atvejus, kai imamasi pagal 10 dalį leidžiamų vykdymo priemonių.

6. Bosnija ir Hercegovina privalo atlyginti bet kokią žalą tretiesiems asmenims, kurią, vykdydami savo oficialias funkcijas, padarė būrių nariai.

7. Jeigu būrio narys, kuris yra statutinis darbuotojas, žalą padarė dėl didelio aplaidumo ar dėl tyčinio netinkamo elgesio arba ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, Bosnija ir Hercegovina per vykdomąjį direktorių gali prašyti, kad Agentūra išmokėtų kompensaciją.

Jeigu būrio narys, kuris nėra statutinis darbuotojas, žalą padarė dėl didelio aplaidumo ar dėl tyčinio netinkamo elgesio arba ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, Bosnija ir Hercegovina per vykdomąjį direktorių gali prašyti, kad buveinės valstybė narė išmokėtų kompensaciją.

8. Nei viena Šalis, nei jokia dalyvaujančioji valstybė narė, nei Agentūra neatsako už Bosnijoje ir Hercegovinoje dėl nekontroliuojamų *force majeure* aplinkybių padarytą žalą.

9. Būrių nariai neprivalo duoti parodymų kaip liudytojai teismo procese Bosnijoje ir Hercegovinoje. Būrių nariai gali duoti parodymus pateikdami pareiškimą pagal Bosnijos ir Hercegovinos proceso teisę. Toks įrodymų pateikimas nedaro poveikio 3 dalyje numatytam imunitetui.

10. Būrių nariams negalima taikyti jokių vykdymo priemonių, išskyrus atvejus, kai jiems iškeliama su jų oficialiomis funkcijomis nesusijusi baudžiamoji, civilinė ar administracinė byla. Būrių narių nuosavybė, kuri, kaip patvirtino vykdomasis direktorius, yra būtina jų oficialioms funkcijoms vykdyti, negali būti konfiskuojama teismo sprendimui, nutarčiai ar nurodymui įvykdyti. Baudžiamosiose, civilinėse ar administracinėse bylose būrių nariams netaikomi jokie asmens laisvės apribojimai ar kitos suvaržymo priemonės.

11. Būrių nariams Agentūrai suteiktų paslaugų atžvilgiu netaikomos socialinės apsaugos nuostatos, kurios gali galioti Bosnijoje ir Hercegovinoje.

12. Darbo užmokestis ir atlygis, kurį būrių nariams išmoka Agentūra ir (arba) buveinės valstybės narės, taip pat bet kurios pajamos, kurias būrių nariai gauna ne iš Bosnijos ir Hercegovinos, Bosnijoje ir Hercegovinoje jokia forma neapmokestinami.

13. Bosnija ir Hercegovina leidžia įvežti būrių narių asmeniniam naudojimui skirtus daiktus ir atleidžia nuo visų muitų, mokesčių ir susijusių privalomųjų mokėjimų, išskyrus mokesčius už tokių daiktų sandėliavimo, pervežimo ir panašias paslaugas. Bosnija ir Hercegovina taip pat leidžia šiuos daiktus išsivežti.

14. Būrių narių asmeninis bagažas netikrinamas, išskyrus atvejus, kai yra rimtų priežasčių įtarti, kad jame yra daiktų, kurie nėra skirti būrių narių asmeniniam naudojimui, arba daiktų, kuriuos įvežti ar išvežti draudžiama įstatymu arba kuriems taikomos Bosnijos ir Hercegovinos karantino taisyklės. Tokio asmeninio bagažo patikrinimas atliekamas tik dalyvaujant atitinkamiems būrių nariams arba Agentūros įgaliotam atstovui.

15. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina paskiria kontaktinius centrus, į kuriuos kreiptis galima bet kuriuo metu ir kurie yra atsakingi už keitimąsi informacija ir už veiksmus, kurių reikia nedelsiant imtis, kai būrio nario atliktu veiksmu gali būti pažeista Bosnijos ir Hercegovinos baudžiamoji teisė, taip pat atsakingi už keitimąsi informacija ir už operacinę veiklą, susijusią su bet kokiu civiliniu ir administraciniu procesu prieš būrio narį.

Kol buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos dar nesiėmė veiksmų, Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina viena kitai padeda atlikti visus būtinus patikrinimus ir tyrimus dėl įtariamos nusikalstamos veikos, dėl kurios yra suinteresuota Agentūra ar Bosnija ir Hercegovina arba jos abi, taip pat nustatyti liudytojų tapatybę ir surinkti bei pateikti įrodymus, įskaitant prašymą gauti ir prireikus perduoti daiktus, susijusius su įtariama nusikalstama veika. Tokie daiktai gali būti perduodami su sąlyga, kad jie bus grąžinti per juos perduodančios kompetentingos institucijos nustatytus terminus.

13 straipsnis

Sužaloti ar mirę būrių nariai

1. Nedarant poveikio 12 straipsniui, vykdomasis direktorius turi teisę prisiimti atsakomybę ir tinkamai pasirengti repatrijuoti visus sužalotus ar mirusius būrių narius ir jų asmeninį turtą.

2. Mirusio būrio nario autopsija atliekama tik gavus tiesioginį atitinkamos buveinės valstybės narės sutikimą ir dalyvaujant Agentūros arba atitinkamos buveinės valstybės narės atstovui.

3. Bosnija ir Hercegovina ir Agentūra, siekdamos, kad sužaloti ar mirę būrių nariai būtų greitai repatrijuojami, kuo glaudžiau bendradarbiauja.

14 straipsnis

Akreditavimo dokumentas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su Bosnija ir Hercegovina, kiekvienam būrio nariui išduoda dokumentą Bosnijoje ir Hercegovinoje naudojamomis oficialiosiomis kalbomis ir anglų kalba, kuriuo remdamosi Bosnijos ir Hercegovinos institucijos nustato tapatybę ir kuriuo įrodomos turėtojo teisės vykdyti užduotis ir naudotis suteiktais įgaliojimais, nurodytais šio susitarimo 10 straipsnyje ir veiklos plane (toliau – akreditavimo dokumentas).

2. Akreditavimo dokumente pateikiama ši informacija apie darbuotoją: vardas, pavardė ir pilietybė, laipsnis arba pareigybės pavadinimas, neseniai daryta skaitmeninė nuotrauka ir užduotys, kurias leista vykdyti siuntimo metu.

3. Kad būrių narius galėtų identifikuoti Bosnijos ir Hercegovinos institucijos, jie visada turi nešiotis akreditavimo dokumentą.

4. Bosnija ir Hercegovina akreditavimo dokumentą kartu su galiojančiu kelionės dokumentu pripažįsta kaip suteikiantį atitinkamam būrio nariui teisę iki dokumento galiojimo pabaigos datos atvykti į Bosniją ir Hercegoviną ir joje būti nereikalaujant turėti vizą, išankstinį leidimą ar bet kurį kitą dokumentą.

5. Pasibaigus siuntimui, akreditavimo dokumentas grąžinamas Agentūrai. Apie tai informuojamos Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingos institucijos.

6. Išdavusi akreditavimo dokumentą, Agentūra informuoja Pasienio policiją, kad toks dokumentas išduotas, ir pateikia jame nurodytą informaciją.

15 straipsnis

Taikymas Agentūros darbuotojams, kurie nesiunčiami kaip būrių nariai

12, 13 ir 14 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi visiems į Bosniją ir Hercegoviną siunčiamiems Agentūros darbuotojams, kurie nėra būrių nariai, įskaitant pagrindinių teisių stebėtojus ir Agentūros statutinius darbuotojus, siunčiamus į atstovybių biurus.

16 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

1. Asmens duomenys perduodami tiktai tuomet, jeigu tokių duomenų perdavimas Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingoms institucijoms ar Agentūrai yra būtinas šiam susitarimui įgyvendinti. Valdžios institucija asmens duomenis konkrečiu atveju tvarko ir tokius asmens duomenis kitai šaliai perduoda laikydamasi tai valdžios institucijai taikytinų duomenų apsaugos taisyklių. Šalys kaip būtiną bet kokio duomenų perdavimo sąlygą užtikrina toliau nurodytas minimalias apsaugos priemones:

a) asmens duomenys turi būti duomenų subjekto atžvilgiu tvarkomi teisėtu, sąžiningu bei skaidriu būdu;

b) asmens duomenys turi būti renkami nustatytu, aiškiai apibrėžtu bei teisėtu šio susitarimo įgyvendinimo tikslu ir nei duomenis teikianti, nei duomenis gaunanti institucija negali jų toliau tvarkyti būdu, kuris būtų nesuderinamas su tuo tikslu;

c) asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurie būtini siekiant tikslo, dėl kurio jie renkami arba toliau tvarkomi; visų pirma pagal duomenis perduodančiai valdžios institucijai taikytiną teisę perduodami asmens duomenys gali būti susiję tik su šių būrių narių, agentūros darbuotojų, susijusių stebėtojų ar darbuotojų mainų programų narių:

— vardu;

— pavarde;

— gimimo data;

— pilietybe;

— laipsniu;

— kelionės dokumento asmens duomenų puslapiu;

— akreditavimo dokumentu;

— tapatybės kortelės / paso / akreditavimo dokumento nuotrauka;

— e. pašto adresu;

— mobiliojo telefono numeriu;

— ginklo informacija;

— siuntimo trukme;

— siuntimo vieta;

— orlaivio ar laivo identifikaciniu numeriu;

— atvykimo data;

— atvykimo oro uostu / sienos perėjimo punktu;

— atvykimo skrydžio numeriu;

— išvykimo data;

— išvykimo oro uostu / sienos perėjimo punktu;

— išvykimo skrydžio numeriu;

— buveinės valstybe nare / trečiąja valstybe;

— siunčiančiąja institucija;

— užduotimis / veiklos profiliu;

— transporto priemone;

— maršrutu;

d) asmens duomenys turi būti tikslūs ir, kai būtina, atnaujinami;

e) asmens duomenys turi būti laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tuo tikslu, kuriuo duomenys buvo renkami arba kuriuo jie yra toliau tvarkomi;

f) asmens duomenys turi būti tvarkomi tokiu būdu, kad taikant tinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas, atsižvelgiant į konkrečias duomenų tvarkymo rizikos rūšis, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo (toliau – duomenų saugumo pažeidimas); duomenis gaunanti institucija imasi tinkamų priemonių bet kokiam duomenų saugumo pažeidimui ištaisyti ir nepagrįstai nedelsdama duomenis teikiančiai institucijai praneša apie tokį duomenų saugumo pažeidimą per 72 valandas;

g) duomenis teikianti institucija ir duomenis gaunanti institucija imasi visų pagrįstų priemonių, kad būtų nedelsiant atitinkamai užtikrinamas asmens duomenų ištaisymas ar ištrynimas, jei duomenys tvarkomi nesilaikant šio straipsnio, visų pirma, jei tie duomenys yra neadekvatūs, netinkami, netikslūs ar pernelyg išsamūs, palyginti su tikslu, dėl kurio jie tvarkomi; tai apima pranešimą kitai šaliai apie bet kokį duomenų ištaisymą ar ištrynimą;

h) gavusi prašymą, duomenis gaunanti institucija informuoja duomenis teikiančią instituciją apie perduotų duomenų naudojimą;

i) asmens duomenys gali būti perduodami tik šioms kompetentingoms institucijoms:

— Agentūrai ir

— Pasienio policijai,

duomenis teikiant toliau kitoms įstaigoms reikia duomenis teikiančios institucijos išankstinio sutikimo;

j) duomenis teikianti institucija ir duomenis gaunanti institucija privalo surašyti raštišką protokolą apie asmens duomenų suteikimą ir gavimą;

k) duomenų apsaugos laikymasis prižiūrimas vykdant nepriklausomą priežiūrą, kuri, be kita ko, apima minėtų protokolų tikrinimą; duomenų subjektai turi teisę pateikti priežiūros organui skundus ir kad jiems būtų atsakyta nepagrįstai nedelsiant;

l) duomenų subjektai turi teisę gauti informaciją apie jų asmens duomenų tvarkymą, susipažinti su tokiais duomenimis ir juos ištaisyti ar ištrinti netikslius ar neteisėtai tvarkomus duomenis, dėl svarbių viešojo intereso priežasčių taikant reikiamus ir proporcingus apribojimus, ir

m) duomenų subjektai turi teisę į veiksmingas administracines ir teismines teisių gynimo priemones, jei pažeidžiamos anksčiau paminėtos apsaugos priemonės.

2. Kiekviena šalis atlieka periodines savo politikos priemonių ir procedūrų, kuriomis įgyvendinamas ši straipsnis, peržiūras. Kitos šalies prašymu šalis, gavusi prašymą, peržiūri savo asmens duomenų tvarkymo politikos priemones ir procedūras siekdama įsitikinti ir patvirtinti, kad šiame straipsnyje numatytos apsaugos priemonės įgyvendintos veiksmingai. Peržiūros rezultatai per pagrįstą laiką perduodami peržiūros prašiusiai šaliai.

3. Duomenų apsaugos priemones pagal šį susitarimą prižiūri Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir Bosnijos ir Hercegovinos asmens duomenų apsaugos tarnyba.

4. Šalys bendradarbiauja su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu kaip su Agentūros priežiūros institucija.

5. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina kiekvienos operacinės veiklos pabaigoje parengia bendrą šio straipsnio taikymo ataskaitą. Ši ataskaita siunčiama Agentūros pagrindinių teisių pareigūnui ir duomenų apsaugos pareigūnui bei Bosnijos ir Hercegovinos asmens duomenų apsaugos agentūrai.

6. Agentūra ir Bosnija ir Hercegovina konkrečiose atitinkamų veiklos planų nuostatose nustato išsamias taisykles dėl asmens duomenų perdavimo ir tvarkymo vykdant operacinę veiklą pagal šį susitarimą. Šios nuostatos atitinka taikytinus Europos Sąjungos teisės ir Bosnijos ir Hercegovinos teisės aktų reikalavimus. Jose, *inter alia*, apibūdinamas numatomas duomenų perdavimo tikslas, duomenų valdytojas (-ai) ir visos funkcijos bei pareigos, perduodamų duomenų kategorijos, konkretūs duomenų saugojimo laikotarpiai ir visos minimalios apsaugos priemonės. Siekiant skaidrumo ir nuspėjamumo šios nuostatos skelbiamos viešai pagal atitinkamas Europos duomenų apsaugos valdybos gaires.

17 straipsnis

Keitimasis įslaptinta informacija ir neskelbtina neįslaptinta informacija

1. Bet kokiam keitimuisi, dalijimuisi įslaptinta informacija ar jos sklaidai pagal šį susitarimą taikoma atskira Agentūros ir atitinkamų Bosnijos ir Hercegovinos institucijų administracinė tvarka, kurią iš anksto patvirtina Europos Komisija.

2. Bet kokį keitimąsi neskelbtina neįslaptinta informacija pagal šį susitarimą:

a) Agentūra administruoja pagal Komisijos sprendimo (ES, Euratomas) 2015/443 ([3]) 9 straipsnio 5 dalį;

b) informaciją gaunanti šalis apsaugo lygmeniu, lygiaverčiu tokiam apsaugos lygmeniui, koks užtikrinamas pagal informaciją pranešančioje šalyje tai informacijai taikomas konfidencialumo, vientisumo ir prieinamumo priemones, ir

([3]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (ES OL L 72, 2015 3 17, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

c) šalys vykdo per keitimosi informacija sistemas, atitinkančias neskelbtinos neįslaptintos informacijos prieinamumo, konfidencialumo ir vientisumo kriterijus, kaip antai per Reglamento (ES) 2019/1896 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą.

3. Šalys laikosi intelektinės nuosavybės teisių, susijusių su bet kokiais pagal šį susitarimą tvarkomais duomenimis.

18 straipsnis

Sprendimas sustabdyti, nutraukti ir (arba) atšaukti finansavimą operacinei veiklai

1. Jei nebetenkinamos operacinės veiklos vykdymo sąlygos, be kita ko, kaip pranešė Pasienio policija, vykdomasis direktorius nutraukia tą operacinę veiklą raštu informavęs Bosniją ir Hercegoviną.

2. Jeigu Bosnija ir Hercegovina nesilaikė šio susitarimo arba veiklos plano nuostatų, vykdomasis direktorius gali atšaukti atitinkamos operacinės veiklos finansavimą ir (arba) jį sustabdyti arba nutraukti, raštu informavęs Bosniją ir Hercegoviną.

3. Jeigu negalima užtikrinti bet kurio Bosnijoje ir Hercegovinoje vykdomoje operacinėje veikloje dalyvaujančio asmens saugumo, vykdomasis direktorius gali sustabdyti arba nutraukti atitinkamą operacinę veiklą arba tam tikrus jos aspektus.

4. Jeigu vykdomasis direktorius mano, kad pagal šį susitarimą vykdant operacinę veiklą buvo padaryta šiurkščių pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos įsipareigojimų pažeidimų arba tikėtina, kad šie pažeidimai kartosis arba bus padaryti ateityje, jis atšaukia atitinkamos operacinės veiklos finansavimą ir (arba) ją sustabdo ar nutraukia, informavęs Bosniją ir Hercegoviną.

5. Bosnija ir Hercegovina gali prašyti vykdomojo direktoriaus sustabdyti arba nutraukti operacinę veiklą, jei būrio narys nesilaiko šio susitarimo arba veiklos plano. Toks prašymas pateikiamas raštu, prašyme nurodomos priežastys.

6. Veiklos sustabdymas, nutraukimas ar finansavimo atšaukimas pagal šį straipsnį įsigalioja nuo pranešimo Bosnijai ir Hercegovinai dienos. Jis neturi įtakos teisėms ar įsipareigojimams, atsirandantiems vykdant šį susitarimą arba veiklos planą iki tokios veiklos sustabdymo, nutraukimo arba finansavimo atšaukimo.

7. Bosnija ir Hercegovina gali prašyti nutraukti bet kurio būrio nario ar kito atitinkamo personalo nario, kuris nesilaiko šio susitarimo ar pagal jį numatyto veiklos plano arba padaro šiurkščius Bosnijos ir Hercegovinos teisės pažeidimus, siuntimą. Sprendimą nutraukti siuntimą priima atitinkamai vykdomasis direktorius arba atitinkama buveinės valstybė narė ir apie jį pranešama atitinkamoms Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijoms.

19 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Bosnija ir Hercegovina praneša Agentūrai, Europos prokuratūrai ir (arba) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai, jeigu jai tampa žinoma apie patikimus įtarimus sukčiavimu, korupcija ar kita neteisėta veikla, kuri gali paveikti Europos Sąjungos interesus.

2. Jeigu tokie įtarimai susiję su Europos Sąjungos lėšomis, išmokėtomis įgyvendinant šį susitarimą, Bosnija ir Hercegovina Europos prokuratūrai ir (arba) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai suteikia visą reikiamą pagalbą, susijusią su jos teritorijoje vykdoma tyrimo veikla, be kita ko, padeda surengti pokalbius, patikrinimus vietoje ir inspektavimus, ir sudaro palankesnes sąlygas prieigai prie visos aktualios informacijos apie techninį ir finansinį Europos Sąjungos iš dalies ar visiškai finansuojamų klausimų administravimą.

20 straipsnis

Šio susitarimo įgyvendinimas

1. Bosnijos ir Hercegovinos vardu šį susitarimą įgyvendina Pasienio policija.

2. Europos Sąjungos vardu šį susitarimą įgyvendina Agentūra.

21 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Visus ginčus, kylančius dėl šio susitarimo taikymo, bendrai nagrinėja Agentūros ir Bosnijos ir Hercegovinos kompetentingų institucijų atstovai.

2. Nepavykus iš anksto susitarti, ginčai dėl šio susitarimo aiškinimo ar taikymo sprendžiami tik šalių derybomis.

22 straipsnis

Susitarimo įsigaliojimas, dalinis keitimas, trukmė, taikymo sustabdymas ir nutraukimas

1. Šį susitarimą šalys ratifikuoja, priima arba patvirtina pagal savo vidaus teisines procedūras. Šalys viena kitai praneša apie tuo tikslu būtinų procedūrų užbaigimą.

2. Šis susitarimas įsigalioja antro mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Šalys viena kitai praneša, kad 1 dalyje nurodytos vidaus teisinės procedūros yra baigtos, pirmą dieną.

3. Šis susitarimas, kol jis įsigalios, laikinai taikomas nuo jo pasirašymo dienos. Šio susitarimo laikinas taikymas nutraukiamas, jei viena šalis praneša kitai šaliai apie savo ketinimą netapti šio susitarimo šalimi.

4. Šis susitarimas gali būti keičiamas raštu abiejų šalių sutarimu.

5. Šis susitarimas sudaromas neribotam laikotarpiui. Jis gali būti sustabdytas arba nutrauktas rašytiniu šalių susitarimu arba bet kuri šalis gali jį nutraukti arba sustabdyti vienašališkai.

Vienašališko galiojimo sustabdymo arba nutraukimo atveju šalis, pageidaujanti sustabdyti susitarimo galiojimą arba jį nutraukti, apie tai raštu praneša kitai šaliai. Vienašališkas šio susitarimo nutraukimas arba galiojimo sustabdymas įsigalioja antro mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo pateiktas pranešimas, pirmos dienos.

6. Pranešimai pagal šį straipsnį Europos Sąjungos atveju siunčiami Europos Sąjungos Tarybos Generaliniam sekretoriui, o Bosnijos ir Hercegovinos atveju – Bosnijos ir Hercegovinos užsienio reikalų ministerijai.

Sudaryta dviem egzemplioriais Sąjungos oficialiosiomis kalbomis ir Bosnijos ir Hercegovinos oficialiomis kalbomis bei rašmenimis, vartojamais šio susitarimo pasirašymo dieną; tekstas vienodai autentiškas visomis kalbomis.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį susitarimą.

Съставено в Брюксел на единадесети юни две хиляди двадесет и пета година.

Hecho en Bruselas, el once de junio de dos mil veinticinco.

V Bruselu dne jedenáctého června dva tisíce dvacet pět.

Udfærdiget i Bruxelles den ellevte juni to tusind og femogtyve.

Geschehen zu Brüssel am elften Juni zweitausendfünfundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne viienda aasta juunikuu üheteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις ένδεκα Ιουνίου δύο χιλιάδες είκοσι πέντε.

Done at Brussels on the eleventh day of June in the year two thousand and twenty five.

Fait à Bruxelles, le onze juin deux mille vingt-cinq.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an t-aonú lá déag de Mheitheamh sa bhliain dhá mhíle fiche a cúig.

Sastavljeno u Bruxellesu jedanaestog lipnja godine dvije tisuće dvadeset pete.

Fatto a Bruxelles, addì undici giugno duemilaventicinque.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit piektā gada vienpadsmitajā jūnijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt penktų metų birželio vienuoliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonötödik év június havának tizenegyedik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-ħdax-il jum ta' Ġunju fis-sena elfejn u ħamsa u għoxrin.

Gedaan te Brussel, elf juni tweeduizend vijfentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia jedenastego czerwca roku dwa tysiące dwudziestego piątego.

Feito em Bruxelas, em onze de junho de dois mil e vinte e cinco.

Întocmit la Bruxelles la unsprezece iunie două mii douăzeci și cinci.

V Bruseli jedenásteho júna dvetisícdvadsaťpäť.

V Bruslju, enajstega junija dva tisoč petindvajset.

Tehty Brysselissä yhdentenätoista päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäviisi.

Som skedde i Bryssel den elfte juni år tjugohundratjugofem.

Sastavljeno u Briselu jedanaestog juna godine dvije hiljade dvadeset pete.

Састављено у Бриселу једанаестог јуна године двије хиљаде двадесет пете.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen
Za Evropsku uniju
За Европску унију

За Босна и Херцеговина
Por Bosnia y Herzegovina
Za Bosnu a Hercegovinu
For Bosnien-Hercegovina
Für Bosnien und Herzegowina
Bosnia ja Hertsegoviina nimel
Για τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη
For Bosnia and Herzegovina
Pour la Bosnie-Herzégovine
Thar ceann na Boisnia agus na Heirseagaivéine
Za Bosnu i Hercegovinu
Per la Bosnia-Erzegovina
Bosnijas un Hercegovinas vārdā –
Bosnijos ir Hercegovinos vardu
Bosznia-Hercegovina részéről
Għall-Bożnija-Ħerżegovina
Voor Bosnië en Herzegovina
W imieniu Bośni i Hercegowiny
Pela Bósnia-Herzegovina
Pentru Bosnia și Herțegovina
Za Bosnu a Hercegovinu
Za Bosno in Hercegovino
Bosnia ja Hertsegovinan puolesta
För Bosnien och Hercegovina
Za Bosnu i Hercegovinu
За Босну и Херцеговину